

STR. 7.

KLAUS PETER WILLSCH

**Na čelu nemate
ljudu spremne
donijeti odluke**

Hrvatsku ne vode ljudi spremni donijeti odluke

O POREZIMA

Hrvatskoj treba predvidljiv sustav koji neće kažnjavati poduzetnike

Marina Šunjerga

marina.sunjerga@vecernji.net

HDZ je u završnici sastavljanja svog gospodarskog programa, a u tome imaju pomoć iz Njemačke. S Klausom Peterom Willschom, članom CDU i osnivačem njemačko-hrvatske parlamentarne grupe u Bundestagu, razgovarali smo o tome što je preporučio HDZ-u i ima li oporbena stranka snage provesti reforme po uzoru na Njemačku koja je 2003. zamrznuća plaće, srežala troškove, ali i ozdravila svoje gospodarstvo.

Uzlet samozapošljavanja

Koliko ste dobro upoznati s hrvatskom ekonomijom i njezinim problemima?

Znam da ste u recesiji petu godinu zaredom te da ste ušli u proceduru prekomjernog deficita. Rast BDP-a koji je Vlada predviđala nerealna je, ali najveći je problem Hrvatske što nema ljude spremne donijeti odluke. Zato se ulagači "šetaju" od šaltera do šaltera, od grada do županije pa do državne uprave. Problem je i neefikasno pravosuđe jer je vrlo teško predvidjeti koliko će trajati sudski postupak, kada će biti sazvana ročište, a naročito ishod sudovanja. **Koji su problemi kritični?** Morate identificirati, usvojiti projekte i potom uprijeti snage da se oni realiziraju. Područje pravosuđa ključno je pitanje za Hrvatsku, a ne treba zanemariti ni ulogu administracije. U gospodarskom smislu fokusirajte se na nekoliko sektora.

Veliki potencijal vidim u energetici, naročito u obnovljivim izvorima energije. Imate prirodno bogatstvo u suncu i vjetru i to treba iskoristiti, naročito na područjima Hrvatske koja su slabo naseljena.

Jesu li Nijemci spremni ulagati u to područje?

Apsolutno! Znam nekoliko ulagača koji su odlučili uložiti u Hrvatsku, ali je jako teško ishoditi sve dozvole za pokretanje posla.

Vladina prognoza rasta temelji se na rastu ulaganja. Mislite li da je realno očekivati priljev investicija?

Hrvatska ima visoke troškove poslovanja i toga treba biti svjestan svaki put kad se govori o investicijama. Dob odlaska u mirovinu izuzetno je niska, čime mirovinski sustav, pa i javne financije postaju teško održive pa se veliki teret stavlja na leđa mladoj generaciji. Turizam je jedan od sektora u koji bi se mogle privući brojne investicije, naročito u gradnju golf-terena kojih u Hrvatskoj nedostaje, ali se treba zapitati kako to da nijedan teren nije već sagrađen. Potencijal je za ulaganja i u prehrambenom sektoru, naročito zato što postoji puno neiskorištene obradive zemlje. Ako je problem navodnjavanje i pristup vodi, treba napraviti model koji veže ulaganja u navodnjavanje s ulaganjima u prehrambenu industriju. S potencijalom koji ima Hrvatska ne smije biti uvoznik, već izvoznik hrane.

Koje ste prijedloge dali HDZ-u u kojem pomažete razviti gospodarski program?

Kada su me pozvali da im pomognem s gospodarskim programom, pristao sam zbog bliskih veza s HDZ-om koje imam od kasnih 90-tih. Kada mi je HDZ prezenti-

Fondovi EU još nisu izgubljeni

Kasnite s povlačenjem novca iz fondova EU, ali ništa još nije izgubljeno. Tu šansu ne smijete propustiti, to vam može biti vjetar u leđa

rao nacrti svog programa, shvatio sam da imaju vrlo dobru bazu. Ideje su pogodne. Predložio sam im kako smanjiti nezaposlenost, a to je Njemačka uspješno provela. Nezaposlene treba potaknuti na samozapošljavanje tako da im se da nekoliko godina "tax-free" poslovanja. HDZ je otvoren za taj prijedlog. **Poduzetnici u Hrvatskoj žale se na visoke poreze...** Nisam stručnjak, ali mogu reći da Hrvatskoj treba predvidljiv sustav koji neće kažnjavati poduzetnike. Ako svaku godinu ili dvije mijenjate poreze, a time i pravila igre, investitori gube povjerenje.

Vlada kaže da neće dirati u plaće premda većina ekonomista misli da bi to trebalo napraviti kao što je i Njemačka učinila 2003.? Istina. Njemačka je zamrznuća rast plaća na sedam godina, čime se tijekom godina smanjivao dohodak. Ako želite smanjiti trošak rada, to je put kojim morate ići. U zemljama južne Europe odustaje se od reformi i štednje. To je uzburkalo tržište kapitala i povjerenje kreditora. S gubitkom povjerenja tržišta dolazi i do odustajanja investitora.

Strahuje li njemačka politika i javnost da će Hrvatska postati "mala Grčka"? Već sam čuo za tu tezu... Uvjeren sam da još postoji šansa za izlazak iz začaranog kruga rasta javnog duga, novih zaduženja i slaborastuće ekonomije. Nisam propovjednik ni učitelj, ali moj je savjet da režete troškove države. **Njemačka je imala i snagu i političku volju krenuti u reforme. Ima li HDZ isto?** Stekao sam dojam da vodeći ljudi u HDZ-u imaju i volje i snage za to. Svjesni su težine situacije u kojoj se Hrvatska nalazi. Trebate znati da dvije ili tri godine nakon izbora i pokretanja reformi

Njemački ulagači spremni su na ulaganje u obnovljive izvore energije, ali dugo čekaju dozvole

KLAUS PETER WILLSCH istaknuti član CDU-a

Ne vjerujem da bi velika koalicija funkcionirala u Hrvatskoj

ekonomija neće rasti brzim tempom, ali nakon te faze imat ćete zdravu ekonomiju. Hrvatska ima sreću jer joj vjetar u krila mogu dati europski fondovi.

EIB je pokrenuo inicijativu financiranja malog i srednjeg poduzetništva novcem iz strukturnih fondova. Jeste li i tu opciju predložili HDZ-u?

Oni već razgovaraju o toj inicijativi. Malo i srednje poduzetništvo izuzetno je važno i za njemačku ekonomiju koja se, unatoč velikim tvrtkama koje su prvaci u svijetu, na tom sektoru bazira. Teško je uspoređivati Njemačku i Hrvatsku zbog veličine gospodarstva, ali iz iskustva Bavarske ili mog rodnog Hessena Hrvatska bi svakako mogla učiti.

HDZ je spreman za vlast

Kasni li Hrvatska s donošenjem operativnih planova i kompletne administrativne podrške povlačenju novca iz fondova EU?

Kasnite, ali još niste previše zakasnili. Volio bih da je Hrvatska spremnija za ovu priliku, ali ništa još nije izgubljeno i još je niz potencijala. Najveći hrvatski izazov, ponoviti ću, donošenje je odluka i njihovo provođenje. Nemate odlučne ljude na čelu koji su spremni donijeti brze i prave odluke. Politička klasa mora se promijeniti jer ćete propustiti prilike. **U jednom ste trenutku upotrijebili riječi "nakon izbora". Znači li to da ne vjerujete u oporavak Hrvatske u mandatu vlade Zorana Milanovića?**

Ne želim se miješati u hrvatsku unutarnju politiku, ali naravno da kao član CDU podržavam seestrinski HDZ koji je dio obitelji europskih pučana. Osim toga, druga strana mene ne bi nikada pitala za savjet, oni imaju svoje europske prijatelje. **U Njemačkoj je na vlasti velika koalicija. Treba li Hrvatskoj savez između HDZ-a i SDP-a?**

Ne vjerujem da bi to funkcioniralo u Hrvatskoj. Od osamostaljenja Hrvatskom je uvijek vladala jedna jaka stranka, najčešće je to bio HDZ, uz potporu manjih koalicijskih partnera. HDZ je napravio neke pogreške, ali uvjeren sam da su spremni voditi zemlju i provesti nužne reforme.

Šef HDZ-a Tomislav Karamarko s Willschom (lijevo) i prof. dr. Siegfriedom Schönherrom iz Münchenskog instituta IFO, jednog od najuglednijih svjetskih instituta koji savjetuje brojne vlade i korporacije